

Välinehuoltoalan perustutkinnon, perustason ensihoidon sekä hyvinvointiteknologian kokeilujen tilannekatsaus

- *VÄLIRAPORTTI 2016*
- *VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI 2016*

Kokeilujen ohjausryhmän kokous

14.03.2017

Anna Levy ja Marja Veikkola, Osekk (koordinoija)

Sisältö

- **Kokeilun opiskelijamäärät**
- **Vuoden 2016 väliraportin yhteenveto**
  - Opiskelijavalinta
  - Osaamisen osoittaminen ja arviointi
  - Työssäoppimispaikat
- **Vaikuttavuuden arviointi:**
  - Kokeilujen tuottama osaaminen
  - Tulevaisuuden osaamistarpeisiin vastaaminen
  - Digitalisuus ja tekniikan kehittyminen
  - Uusiin osaamistarpeisiin vastaaminen
  - Arvio tutkinnon toimivuudesta ammatillisessa peruskoulutuksessa ja näyttötutkintojärjestelmässä sekä arvio tutkintorakenteeseen liittämistä
  - Tutkintonimike
  - SORA-lainsäädäntö

Välinehuoltoalan, perustason ensihoidon ja hyvinvointiteknologian kokeiluista vuonna 2016 valmistuneiden opiskelijoiden määrät sekä arvio valmistuvista opiskelijoita vuosina 2017-2019 (20.1.2017)

Tutkinto	Vuonna 2016 valmistuneet	2017	2018	2019	Yhteensä kokeilusta valmistuvien määrä vuosien 2016-19 aikana
Välinehuoltoalan perustutkinto, välinehuoltaja	61	58	83	36	238
Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, perustason ensihoidon osaamisala, lähihoitaja (perustason ensihoitaja)	53	80	154	89	376
Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto, hyvinvointiteknologia- asentaja	12	28	82	64	186
Sähkö- ja automaatiotekniikan perustutkinto, turvalaiteasentaja	7*	7*	6	-	20
Kone- ja metallialan perustutkinto, hyvinvointiasentaja	6*	5*	-	-	13*
Yhteensä	139	178	325	189	833

Vuoden 2016 väliraportin ja kokeilujen vaikuttavuuden arvioinnin aineistot

	Välinehuolto- ala	Perustason ensihoito	Hyvinvointi- teknologia
Väliraportti 2016	6 koulutuksen järjestäjää; 7 oppilaitosta	5 koulutuksen järjestää, 6 oppilaitosta	8 koulutuksen järjestäjää; 9 raporttia
Arviointiraportti			
- Valmistuneet opiskelijat 2016 → opiskelijakyselyyn vastanneet opiskelijat	N= 61 → 48	N= 53 → 34	N= 25 → 23
- Työelämän edustajat	N=16	N=16	N=3
- Väliraportit 2014, 2015 ja 2016			
- Koulutuksen järjestäjien yhteistyö (yhteistyöpäivät, ac-kokoukset jne.)			

Opiskelijavalinta

(Tutkinnoittain vaihtelevasti hyödynnettäviä valintamenettelytapoja)

Välinehuoltoala	Perustason ensihoito	Hyvinvointiteknologia
<ul style="list-style-type: none"> -Soveltuvuusko -Haastattelu -Kirjalliset tehtävät -Kädentaitotestit -Tarvittaessa kielikoe	<ul style="list-style-type: none"> -Soveltuvuusko -Psykologiset testit + haastattelu -Opettajien haastattelu -Fyysisen kunnon testaus -Tarvittaessa kielikoe <p>Painotetaan alaan liittyviä valmiuksia, akuutti- ja ensihoitotyössä tarvittavia taitoja</p>	Haastattelu tai pääsyko

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

Välinehuoltoala	Perustason ensihoito	Hyvinvointiteknologia
Osaamisen osoittaminen tutkinnon osittain työelämän näyttöympäristössä → Yhteiset <i>arviointilomakkeet 2016</i>	Osaamisen osoittaminen tutkinnon osittain työelämän näyttöympäristössä	Osaamisen osoittaminen pääosin oppilaitosympäristössä
Haasteena työelämässä erottaa ammatti- ja perustutkinto toisistaan	Haasteita osaamisen osoittamisessa tietyissä ammattitaidoissa, esim.. <i>hälytysajoneuvon ajamiseen</i> vaadittava iän ja lain tuomat velvoitteet	Haasteita osaamisen osoittamisessa, mm. tarvittava ” <i>sähkö- ja turvallisuuspätevyys</i> ” iän ja lain tuomat velvoitteet

Työssäoppimisen järjestäminen

Välinehuoltoala	Perustason ensihoito	Hyvinvointiteknologia
Tutkinnon osien työssäoppimisien yhdistäminen.	Tutkinnon osittain	Eri käytännöt, esim. yksi pitkä työssäoppiminen opintojen päätteeksi.
Työssäoppimisen laajuuksissa merkittäviä eroja koulutuksen järjestäjittäin	Työssäoppimisen laajuuksissa merkittäviä eroja koulutuksen järjestäjittäin	Työssäoppimisen laajuuksissa merkittäviä eroja koulutuksen järjestäjittäin
Haasteena työssäoppimispaikkojen riittämättömyys ja alan erityisyys: työelämässä ammattitutkinnon opiskelijat samaan aikaan	Haasteena työssäoppimispaikkojen riittämättömyys joillakin alueilla.	Haasteena hyvinvointiteknologian kokeilujen tuottaman osaamisen markkinoiminen työelämään sekä yritys ”salaisuudet”

Kokeilun tuottama osaaminen

Välinehuoltoala	Perustason ensihoito	Hyvinvointiteknologia
<ul style="list-style-type: none"> -Infektioiden torjuntatyö -Välinehuoltoprosessin (perusinstrumenttien tunnistaminen, puhdistaminen, huolto, desinfiointi, sterilointi, kokoaminen, pakkaus ja tarkistaminen) -Tuotannon ohjauksen	<ul style="list-style-type: none"> -Potilaan kohtaaminen, tilanearvio ja päätöksenteko potilaan hoidosta -Potilaan ja omaisten neuvontatyö -Viranomaisyhteistyö	<p>Laitteiden asennus, käyttöönoton opastus, huolto- ja korjaustyöt</p>

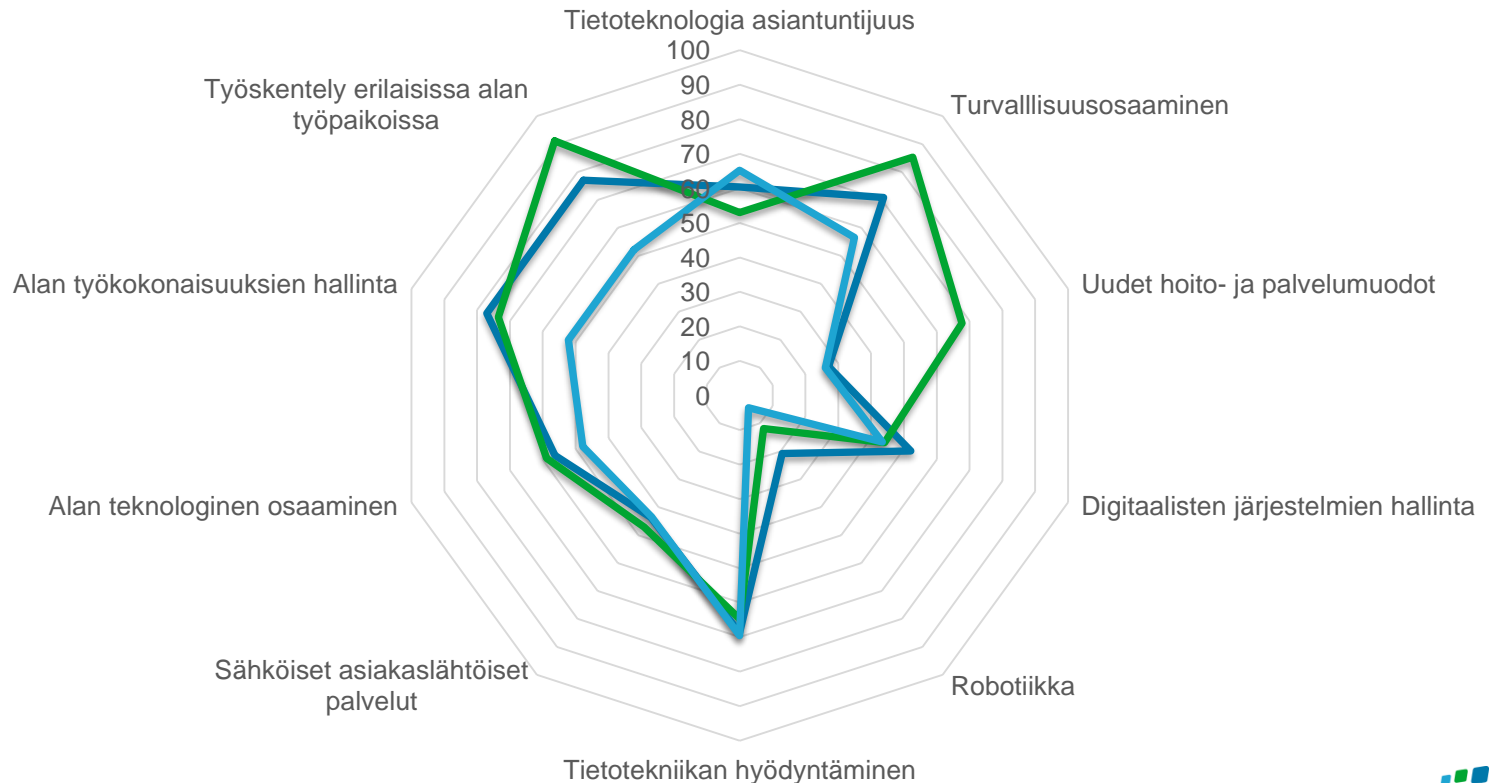
Tulevaisuuden osaamistarpeisiin vastaaminen

Välinehuoltoala	Perustason ensihoito	Hyvinvointitekнологia
Laaja-alainen osaaminen antaa opiskelijoille valmiudet toimia alan työtehtävissä eri työympäristöissä kuten <i>terveyskeskusten ja erikoissairaanhoidon välinehuollossa</i> sekä alan rajapinnoilla, joissa tarvitaan infektioiden torjuntatyön osaamista, kuten <i>eläinklinikoilla, elintarviketeollisuudessa ja laboratorioissa.</i>	Opiskelijoilla laaja-alaiset valmiudet toimia <i>akuutti- ja ensihoidollisissa työtehtävissä</i> työn rajapinnoilla, kuten <i>kotihoidossa, mielenterveys- ja päihdeyksiköissä, hoivalaitoksissa sekä viranomaisyhteistyössä.</i>	Palvelun kysynnän ja palvelutarjonnan lisääntyminen tulevaisuudessa.

Uusiin osaamistarpeisiin vastaaminen

OPISKELIJOIDEN ARVIO OPISKELIJOIDEN OSAAMISESTA PÄÄMINISTERI JUHA SIPILÄN HALLITUSOHJELMASTA (29.5.2015) JOHDETUILLA OSA-ALUEILLA TULEVAISUUDEN OSAAMISTARPEISTA.

— Välinehuoltoalan opiskelijat   — Perustason ensihoidon opiskelijat   — Hyvinvointiteknologian opiskelijat

Tulevaisuuden toimintaympäristö

Välinehuoltoala	Perustason ensihoito	Hyvinvointitekнологia
Välinehuollon keskittäminen ja työelämän ja palvelurakenteiden muutokset	Kotihoidon laajenemisen ja pitenevien kuljetusetäisyyksien vaikutus työnkuvaan.	Monialaiset työympäristöt. Kotiin vietävien palveluiden korostuminen.

Digitalisaatio ja tekniikan kehittyminen

Välinehuoltoala	Perustason ensihoito	Hyvinvointiteknologia
<p><i>“Lääketieteen ja lääketieteellisen teknologian kehittyminen vaikuttaa edelleen välinehuoltotyön vaativuuden lisääntymiseen, johon koulutuksella vastataan. Myös välinehuollot ottavat käyttöön enenevässä määrin robotiikkaa. Erilaiset tuotannonohjausjärjestelmät ovat jo käytössä ja tulevat käyttöön yhä laajemmin kattuen koko hoitoyksikön logistiikan”</i></p> <p>Koulutuksen järjestäjä</p>	<p><i>“Ennusteena on, että vieritutkimuslaitteet, kannettavat ultraäänilaitteet, etälääketiede ja digitalisaatio kuvantamisessa yleistyvät myös sairaalan ulkopuolisessa hoidossa ja tulevat vaikuttamaan alan osaamisvaatimukseen.”</i></p> <p>Koulutuksen järjestäjä</p>	<p>Asiakkaalle tarjottavat asiakaslähtöiset palvelut.</p> <p>(kesken)</p>

Koulutuksen järjestäjien näkemys tutkinnon vakinaistamisesta

Välinehuoltoala	Perustason ensihoito	Hyvinvointiteknologia
-4/7 oppilaitosta esittää tutkinnon vakinaistamista -3/7 oppilaitosta ei vakinaistaisi tutkintoa tässä vaiheessa kokeilua, koska työelämäpalautteissa hajanaisuuden vuoksi ja tutkintorakenteen mukaiset osaamispisteet nähdään liian laajoina suhteessa opetussisältöön	Kaikki 6 oppilaitosta esittää tutkintoa vakinaistettavaksi	Vaatii vielä kokeilua. Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto, hyvinvointiteknologiaan painottuva osaamisalan kokeilu, on käynnistynyt suhteellisen hyvin.

Arvio tutkintorakenteeseen liittämistä

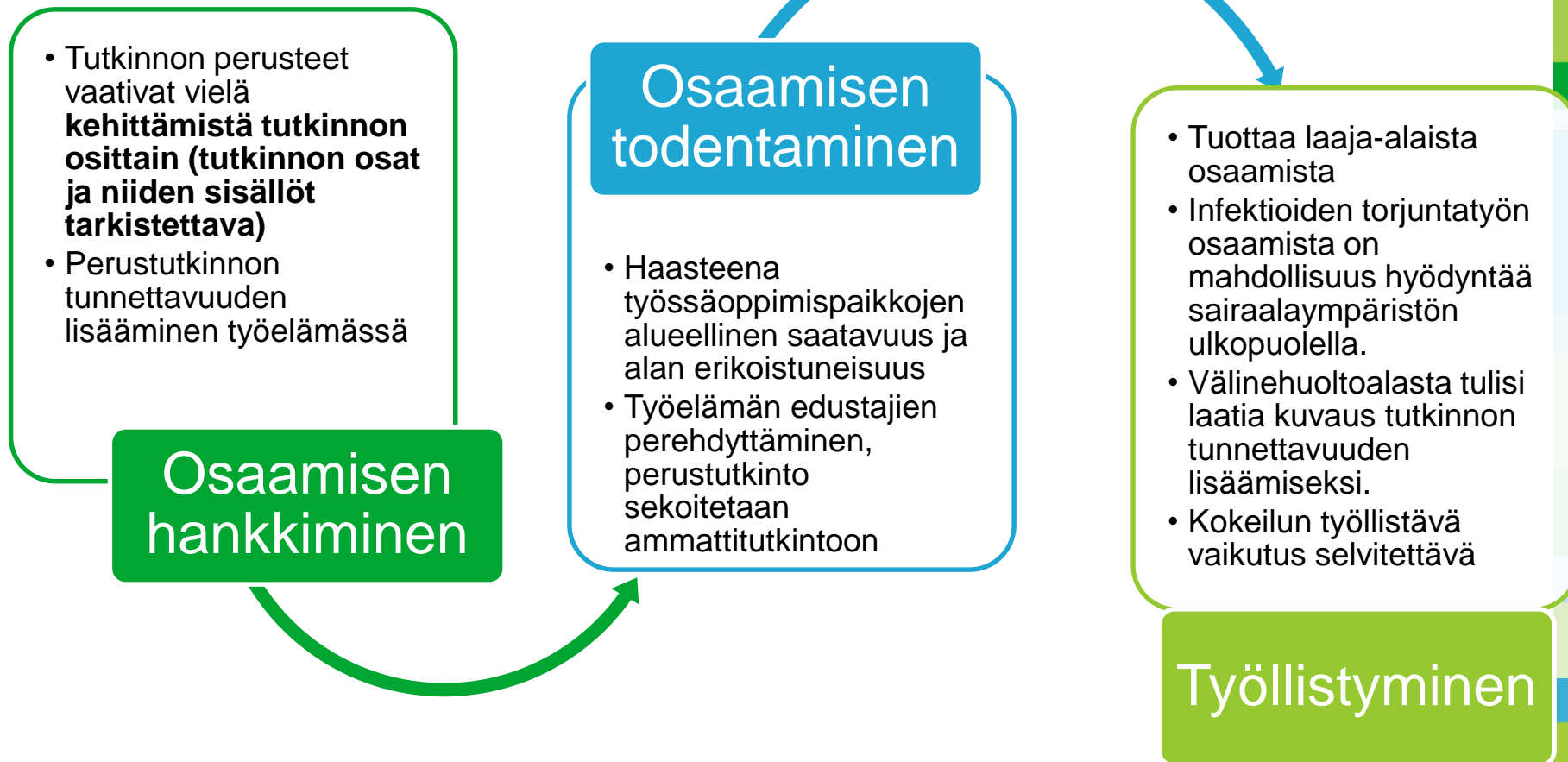
Välinehuoltoala	Perustason ensihoito	Hyvinvointiteknologia
Välinehuolto on alana suppea, perustutkinnon tarve osoitettu, vaatii muutoksia tutkinnon perusteisiin (tutkinnon osien tarkistaminen)	Tutkintorakenteeseen liittäminen edellyttää tutkinnon perusteiden, ammattitaitovaatimusten ja arviointikriteereiden tarvittavia muokkauksia.	Ei voi luotettavasti arvioida tässä vaiheessa kokeilua → Vaatii kokeilun jatkoa 2019 saakka

Tutkintonimike

Välinehuoltoala	Perustason ensihoito	Hyvinvointiteknologia
<p>Välinehuoltaja</p> <p>Tutkintonimike ei täysin kuvaa infektioiden torjuntatyön osaamista</p> <p>Yhtenäistä esitystä tutkintonimikkeestä ei kokeilun tässä vaiheessa ole tullut.</p>	<p>Lähihoitaja</p> <p>(Perustason ensihoitaja)</p>	<p>Hyvinvointiteknologia- asentaja</p> <p>Turvalaiteasentaja</p> <p>Hyvinvointilaiteasentaja</p> <p>Kommentti: <i>Tutkintonimikkeissä tulee näkyä osaaminen, jotta osaamisen markkinointi työelämään helpottuu.</i></p>

YHTEENVETO

Välinehuolto- alan kokeilu

YHTEENVETO

Perustason ensihoidon kokeilu

- Kokeilun tuottama osaaminen vastaa työelämän osaamistarpeita
- Tutkinnon perusteet vaativat **tarkistamista**
- Pedagogisia menetelmiä kehitetty (toiminnallisuus, työelämäyhteistyö, simulaatiot ym.)
- Ammattikorkeakoulu yhteistyö kehittymässä

Osaamisen hankkiminen

Osaamisen todentaminen

- Haasteena työssäoppimispaikkojen alueellinen saatavuus ja vaativuuserot
- Työelämän edustajien perehdyttäminen

- Tuottaa laaja-alaista ja syvällisempää osaamista
- Tutkinnon tarpeesta, tutkinnon muodostumisesta ja alalla vaadittavasta ammattitaidosta **vahva** näkemys
- Kokeilun työllistävä vaikutus selvitettävä
- Työllistymistä haastaa ammattikorkeakoulu-vetoisuus, ensihoidon koulutusohjelmaan

Työllistyminen

Tieto- ja tietoliikennetekniikka

- Oma osaamisala?
- **Asiakkaan toimintakyvyn ylläpitäminen ja tukeminen tutkinnonosa:** Tarpeellinen, mutta ammattitaitovaatimukset pitäisi olla konkreettisempia ja tiiviimpiä?
- **Hyvinvointiteknologiajärjestelmät tutkinnonosa:** Ok?
- **Kotiasumisen tukijärjestelmien asennukset:** Ammattitaitovaatimukset liian samankaltaiset hyvinvointiteknologiajärjestelmät asennuksien kanssa?
- **Terveydenhuoltojärjestelmien laite-asennukset:?**
- SORA –lainsäädännön terveydentilavaatimukset

Osaamisen hankkiminen

Osaamisen todentaminen

- Hyvinvointiteknologia-asentajan ammattinimike koetaan hyväksi
- Yhteistyö laitetoimittajien kanssa?
- Ammattiosaamisen näytöt,
- Tutkintotilaisuudet ja Tutkintoaineistot vaatii kehittämistä

- Alalla kasvua odotettavissa
- Opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti teknologisia välineitä – ja menetelmiä, jotka kulkevat rinnan työelämän käyttämän teknologian kanssa.

Työllistyminen

YHTEENVETO

Sähkö- ja automaatiotekniikka

- Sähköpätevyyden saavuttaminen?
- Ei tarvita omaa osaamisalaa. Kokeilun tutkinnon osat valinnaisiksi opinnoiksi?
- Opiskelijapula?
- Tutkinnon perusteet vaativat vielä **kehittämistä**. Ammattitaitovaatimuksien pitäisi olla konkreettisempia?
- **Turvalaitteiden ja järjestelmien asentaminen: ?**
- **Asiakkaan toimintakyvyn ylläpitäminen ja tukeminen:** Ammattitaitovaatimukset liian laaja-alaiset?
- **Hyvinvointiteknologian laiteasennukset: ?**
- **Hyvinvointiteknologian robotiikka: ?**

Osaamisen hankkiminen

Osaamisen todentaminen

- Turvalaite-asentajan ammattinimike?
- Yhteistyö työelämän kanssa?
- Työssäoppimispaikkojen saaminen?
- Ammattiosaamisen näytöt?

- Työtehtävät työpaikoilla?
- Automaation- ja älytekniikan lisääntyminen?
- Opettajien työelämäjaksot, joiden avulla kehitetään työelämässä turvalaite-asentajan koulutusta.?

Työllistyminen

YHTEENVETO

Kone- ja metalliala

- Opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti teknologisia välineitä – ja menetelmiä, jotka kulkevat rinnan työelämän käyttämän teknologian kanssa.
- Ammattitaitovaatimuksien pitäisi olla konkreettisempia ja enemmän asentajan työn näkökulmaan sopivampia.
- **Hyvinvointitekniolalaitteistojen asentaminen: ?**
- **Asiakkaan toimintakyvyn ylläpitäminen ja tukeminen:** Tutkinnon osa liian laaja-alainen?
- **Hyvinvointitekniolalaitteiden valmistus: ?**
- **Hyvinvointitekniolalaitteistojen kunnossapito**
- **Omana osaamisalana?**

Osaamisen hankkiminen

Osaamisen todentaminen

- Hyvinvointilaitte asentajan tutkintonimike?
- Työssäoppiminen?
- Ammattiosaamisen näytöt?

- Hyvinvointitekniologia on kehittymässä oleva alue, joten kone- ja metallialan työpaikoissa ei ole vielä vastaavia työtehtäviä?
- Teknologian ja hoivaosaamisen yhdistämisen kautta tarvetta koetaan kuitenkin olevan.

Työllistyminen

Yhteistä kokeilulle..

- Kaikkiin kokeilun tutkintoihin liittyy terveydentila- ja toimintakykyvaatimuksia, jonka vuoksi kokeiluja esitetään liitettäväksi SORA –lainsäädännön piiriin.
- Tutkintojen tunnettavuutta tulisi lisätä valtakunnallisesti

Kokeilujen yhteiset rajapinnat?

Voimakkaasti kehittyvät työympäristöt

- teknologian kehittyminen ja hyödyntäminen työssä
- Laaja-alaiset osaamisvaatimukset
- Moniammatillinen yhteistyö

Palveluhenkisyys ja taidot kohdata ja kommunikoida asiakkaan kanssa

Miten eroaa muista ammatillisista perustutkinnoista?

Kiitos!

Anna Levy, anna.levy@osao.fi

Marja Veikkola, marja.veikkola@osao.fi

OSEKK, kokeilujen koordinoija

Oulun seudun
koulutuskuntayhtymä **OSEKK**

